

Î N C H E I E R E

12 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Oxana Maxim, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva Oxanei Maxim cu privire la încasarea sumei, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 19 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 19 februarie 2015, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de chemare în judecată împotriva Oxanei Maxim cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, începând cu data de 04 martie 2008, în baza cererii depuse și a deciziei de stabilire a indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 3 ani ca persoană asigurată, pârâta a beneficiat de indemnizația respectivă în sumă de 278,82 de lei lunar (ulterior recalculată pînă la 418,23 de lei lunar) pentru copilul Rusalina Maxim pentru perioada 04 martie 2008-04 martie 2011.

Sușține că, conform pct. 7 subpct. 3) din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1478 din 15 noiembrie 2002, indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului stabilită mamei se suspendă în cazul în care mama se angajează în cîmpul muncii sau își reia munca înainte de încheierea concediului pentru îngrijirea copilului și se stabilește tatălui neîncadrat în cîmpul muncii, însă la data de 01 septembrie 2009, pârâta a revenit la serviciu cu o normă didactică de 18 ore săptămînal, beneficiind concomitent și de indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 3 ani.

Afirmă că, conform pct. 26 din Regulamentul enunțat, sumele plătite în plus din vina beneficiarului (falsificarea unor date, tăinuirea unor circumstanțe, etc.) se rețin lunar, în baza deciziei conducătorului casei teritoriale de asigurări sociale, în mărime ce nu depășește 20 la sută din cuantumul indemnizației, iar în cazul în care plata indemnizației încetează, sumele plătite în plus se rețin în baza hotărârii instanței judecătorești.

Relevă că, pârâta, în cazul în care s-a angajat la serviciu cu ziua completă de muncă, pînă la încheierea concediului pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 3 ani, era obligată să anunțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul despre aceasta și, ulterior, indemnizația respectivă urma a fi suspendată, însă ea nu a

informat Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul despre faptul angajării la serviciu.

Mai relevă că, la momentul stabilirii indemnizației, pârâta a fost informată despre faptul că, în cazul ieșirii la serviciu urmează să anunțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul. Mai mult ca atât, însăși pârâta a scris că, în cazul revenirii la serviciu înainte de termen, se obligă să anunțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul, pentru care a și semnat.

Menționează că, prin tănuirea faptului angajării la serviciu, pârâta a beneficiat ilegal de indemnizație pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 3 ani pentru perioada septembrie 2009-martie 2011 și a cauzat bugetului Casei Naționale de Asigurări Sociale un prejudiciu material în sumă de 7163,85 de lei.

Susține că, în rezultatul adresării pârâtei a cererilor prealabile, a fost rambursată benevol suma de 4321,69 de lei.

Solicită încasarea de la pârâtă a sumei de 2842,16 lei primite ilegal.

Prin hotărîrea Judecătorei Cahul din 27 aprilie 2015 s-a respins acțiunea ca fiind depusă tardiv.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, dreptul la acțiune a apărut pentru reclamantă la data de 04 martie 2011, însă ultima a depus cererea de chemare în judecată la data de 19 februarie 2015, astfel, fiind omis termenul prevăzut la art. 56 din Legea nr. 489-XIV din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale și art. 271 din Codul civil.

De asemenea, prima instanță a mai reținut că, chiar dacă materialele pricinii denotă faptul că, pârâta a efectuat achitări benevole la data de 19 mai 2014 și 22 octombrie 2014, aceste acțiuni ale ultimei de recunoaștere a datoriei au fost efectuate după expirarea termenului de prescripție și nu au întrerupt prescripția.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 noiembrie 2015 s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat integral hotărârea primei instanțe și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis acțiunea și s-au încasat de la Oxana Maxim în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale suma de 2842,16 lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 de lei.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, intimata, deși s-a obligat să anunțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul privitor la reangajarea sa la muncă înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, a ignorat acest fapt și în perioada 01 septembrie 2009-04 martie 2011, a beneficiat concomitent și de salariu și de indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 3 ani, invocând la caz prevederile art. pct. 7 subpct. 3) alin. 1 și 26 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1478 din 15 noiembrie 2002.

De asemenea, instanța de apel a mai reținut că, termenul de prescripție pentru apelantă a început să curgă de la data de 24 aprilie 2012, dată la care a aflat despre încălcarea dreptului și a depus cererea de chemare în judecată la data de 19 februarie 2015, adică cu respectarea termenului de prescripție.

La data de 09 martie 2016, Oxana Maxim a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel, la examinarea pricinii, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și, anume, pct. 7 subpct. 3) alin. 4 din

Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1478 din 15 noiembrie 2002, care prevede că, în cazul în care mama sau tata (beneficiari de indemnizație) își reia activitatea în condițiile timpului de muncă parțial, indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului nu se suspendă.

Sușține că, instanța de apel greșit a concluzionat că, intimata nu a omis termenul de prescripție, deoarece termenul de prescripție a început să curgă pentru ultima la data de 01 septembrie 2009, dată la care atît ea, cît și angajatorul au efectuat defalcările impuse de lege la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin referința depusă la data de 13 aprilie 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat declararea recursului ca inadmisibil sau respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii nu poate fi stabilit cu certitudine momentul comunicării recurenței a deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

De asemenea, completul consideră că, recursul declarat de Oxana Maxim nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentul invocat în recurs precum că, instanța de apel, la examinarea pricinii, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și, anume, pct. 7 subpct. 3) alin. 4 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 nu poate fi reținut, deoarece din materialele dosarului rezultă că la data de 01 septembrie 2009, recurenta a fost reangajată în serviciu cu o normă didactică de 18 ore săptămânal, fapt confirmat prin ordinul directorului gimnaziului „V. Alecsandri” din s. Paraclia de Salcie nr. 88 din 01 septembrie 2009 (f. d. 7, verso), iar conform pct. 2 și 3 din Regulamentul privind retribuirea muncii pentru anumite categorii de salariați cărora li se stabilește durata redusă a timpului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1254 din 15 noiembrie 2014, durata săptămânală redusă a timpului de muncă se stabilește cadrelor didactice - de la 18 până la 35 ore. Durata săptămânală redusă a timpului de muncă reprezintă, pentru cadrele didactice, durata deplină a muncii și urmează a fi retribuită în același quantum ca și munca salariaților al căror timp de muncă constituie 40 de ore pe săptămână.

Nu poate fi reținut nici argumentul invocat în recurs precum că, instanța de apel greșit a concluzionat că, intimata nu a omis termenul de prescripție, deoarece Casa Națională de Asigurări Sociale gestionează întregul buget al asigurărilor sociale de stat și este în imposibilitate de a urmări toate persoanele, care beneficiază de indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani și, totodată, se reangajează în câmpul muncii, iar la momentul depunerii cererii la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul cu privire la stabilirea și achitarea indemnizației menționate, recurenta a îndeplinit o recipisă, prin care s-a obligat să anunțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul despre reangajare la serviciu înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, pentru ce și s-a semnat (f. d.6, verso).

Astfel, instanța de recurs notează că, Oxana Maxim nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale

specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de declarare a recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Oxana Maxim ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Oxana Maxim se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan